

سُرَّاطُ اِنتَرَا

ولایتده ودرسمادته محل
اقامتینه کوندرلک اوزره
سنه لکی ۷۰ اتی ایاتی ۴۰
غروشه در اداره خانه دن
التی اوزره سنه لکی ۵۰
اتی ایاتی ۳۰ غروشه در.
آونه لر سنه ابتداسندن
یعنی الی اوجخی نومرو دن
اعتبارا برسنه لک ویاخود
اتی ایاتی اولارق قید
اولور .

سَمْعَةُ مَبْنِيَّةٌ بِحَرْفِ مِيمٍ
م ۱۳۰۷

محل اداره سی

باب عالی جوارنده ابو .
السعود جاده سنده محمود بك
مطبعه سیدر .
امور اداره و تحریزه به متعلق
خصوصات ایچون محمد رضا
افندی نالمنه مراجعت
اولمیلدر درج اولفیان
اوراق اعاده اولماز .
اداره خانه جمعه دن ماعدا
هرکون آققدیر .

مقالات علمی و فنی نك واسطه انتشاری ، كلزار ادبیاتك مجلیه آتاریر

Directeur Mehmed Riza

مدیری : محمد رضا

نومرو ۶۸

سر محرری : توفیق

نسخه سی ۵۰ پاره یه در

جایه مؤسسات حضرت خلافتناهدن اولوب بوکره کشاد بیوریلان مجروحین غزاه واولاد شهدا اتاه سرکی عالیسک منظره خارجیه سی

دردم ای شب، غرقه انوار وجه ماهم اول
بارك هر تنگی خال سیاهی اولسه
ای ملك سباه، سنك قارشیکده ایتمدم فغان
درد قلب زارده بر بوزدن مضاهی اولسه
آغلامازدم، ای صدای آه دیگرکن سنی
کولك معنای درد انگیز آهی اولسه

مرمت بهاری

جناب ناجی به پیرولك :

« آتش آلدم نكه صاعقه تأثیرندن »
« آتش اولدم شرع عشق جهانگیرندن »
اوله بر آفته باغلا دی که آزاده کوکل
لال اولور كلك بیایم بیله تصویرندن
بن کی وار نیجه دلبسته قید زلفی
قور تیلان واری عجب عقدۀ زنجیرندن
ایسترم لطفی قدر جورخی ده سودیکم
بشقه لذت بولورم ناز ایله تکریدندن
کیم بیایره انکیه زی قهرینه قربان ایده چك
کیمه یور دست غضب قبضۀ شمشیرندن
م . انور

نثر قلمی :

بیان حقیقت

احوال انسانیه و اشبای خارجی به عطف
نظر امعان اولندقدۀ کوریلور که بوعالمده
محبوب لذاته و مرغوب لعنه اولان آنجیق
ایکی شی وارددر . بریمی لذات جسمانیسه ،
دیگری ده صفات کماله در . بو ایکسیندن
ماعدا نه قدر مطلوبات بشریه و آرایسه هیچ
بری مطلوب لذاته اولوب جمله سی شو
ایکی نی تحصیل ایچون طلب و آرزو
اولنقدۀ در .

زیرا بزه « نیچون کتب تجارت ایله
مشغول اولیور سکیز » دینلدیکی زمان
« تحصیل اموال ایچون » جوابی ویریز .
« اموالی نیچون تحصیل ایتک ایستبور سکیز »
دیه ایکنجی بر سؤاله ده ایراد اولندقدۀ

« شی خواهم اندر بیابان قید »
« فر وبست پای دویدن بقید »
« شتر بانی آمد بهول و سستیز »
« زمام شتر بر سرم زدکه خیز »
« مکر دل نهادی بمر دن زیس »
« که برمی نخیزی ببانك جرس »
« مرا همچو تو خواب خوش در سراسر است »
« ولیکن بیابان پیش اندر است »
« تو کز خواب نوشین ببانك رحیل »
« نخیزی دگر کی رسی در سبیل »
« بره خفتسکان نابر آرند سر »
« نبینند ره رفتۀ کانا اثر »

*

« زدم تیشه یگروز بر تل خاک »
« بگوش آمده ناله درد ناک »
« که زنه ار اگر مردی آهسته تر »
« که چشم و بنا گوش و رویست سر »
محمد عاکف

— رسمی غزته —

یاز ای شاعر تر زبان طورمه یاز
بو طور ، بو آهنگ پک دلنواز
بو انطاق و تشخیصک بیهکمان
اولور روح « سعدی » ده تقدیر خوان
بیایر بر برین اهل حال و کمال
ایدر دائما حکمت امتثال
بو فیض و بو امعان و بو اعتبار
نصل اولسون باعث افتخار ؟

حضرت معلمه نظیره :

خطاب

ای کوکل ، غمگین اولوردم بی تنهای اولسه
حسن بی پایان بارك جلوه کاهی اولسه
ای شفق ، ای غارۀ خورشید ، سومردم سنی
یارمک بر صبحکاه انقباهی اولسه

حقیقتدن آبرماق شانیدر !
او ، عالمده معشوق وجدانیدر !
بقا ، نامنك هر زمان یاریدر
فایده بین وارسه آثاریدر !
اودر ساده پیرایۀ حافظه !
نوار بشقه سرمایه حافظه ؟ !
خیال آنک مهبط النوریدر ،
کوزم کرچه مشتاق ، مهجوریدر !
جبین مینشده لامع دهها !
جمال کالنده ساطع ذکا
نگاهده بر خارق العاده لك !
کلاهنده پژمرده لك ، ساده لك !
تکلفدن آسوده ، بی قید و باک
قلندر ، عبا پوش بریر پاک !
کلیه خاطر مسده تجسم ایدر
نظر بفانه کویا تبسم ایدر !
فقط اوله بر خوش صباحت ایله
که صبحنده یوقدر بهارک بیله !
ادببانه بیک نکته ایلر بیسان
حکیمانه چوق بحث ایدر درمیان
براز لایالجه در مشربی !
تعصب کوتور من ایش مذهبی !
او سویلورده بن استماع ایلم
جوشوب کاه اولورکم سماع ایلم !
بنم شیخ صاحب قنوجم اودر !
دلیلم مزکی روح اودر !
طورک ، سویلور ، شویله بردگایک !
حقیقت فصلامش کورک بلله یك :

« بنی آدم اعضای یکدیگرند »
« که در آفرینش ز یک کوه هند »
« چو عضوی بدرد آورد روزگار »
« دگر عضو هارا نماند قرار »
« تو کز محنت دیگران بی غمی »
« نشاید که نامت نهند آدمی »

**

ازمیرده کروان کوربی

جهتہ ائد محصولات مساعباری اولان
بی شمار آثار قیمتدار لریله کتبخانه عالی
تزیین ایلمش لردر .

فقط حیفاکه علوم حکیمیه وفنون مادیه
اندلس طریقہ اوروپا انتقال ایلدیکی
تاریخندن اعتباراً بزمه بر رخاوت عارض
اولمغه باشلامش وبورخاوت کوندن
کونه تراید ایدرک نهایت بزی علوم
وفنون مذکور مدن بالکلیه یوز چورمک
درجه سته کتیرمش و بناء علیه اوروپا ترقیات
مادیه سته نسبتله ترقیات مادیه مزک یک دون
بردرجه ده قائلسنه سببیت ویرمش اولدیغندن
بو حال اسف اشتیادن بالاستفاده بعض
غرضکاران وظاهری پرستان ترقیات مادیه
جهتیه شو حال پستیده قالدشمزی فرصت
عد ایدرک بوباید اغزلرینه کان هذیان
سویلمک جرأت آلمش لردر .

شورای شایان تأسفدرکه بو هذیانلره
جرأت ایدنر بالکنز اجنبی لردر دکلدن .
بالکنز اجنبیلر اولسه ایدی بردرجه یه قدر
معذور کوریه ییلرلر ایدی . بزم کندی بزدن ده
بوتفوهات ناچایه جرأت ایدنر واردر .
نه کم بونلرک واسطه اشرف افکاری اولان

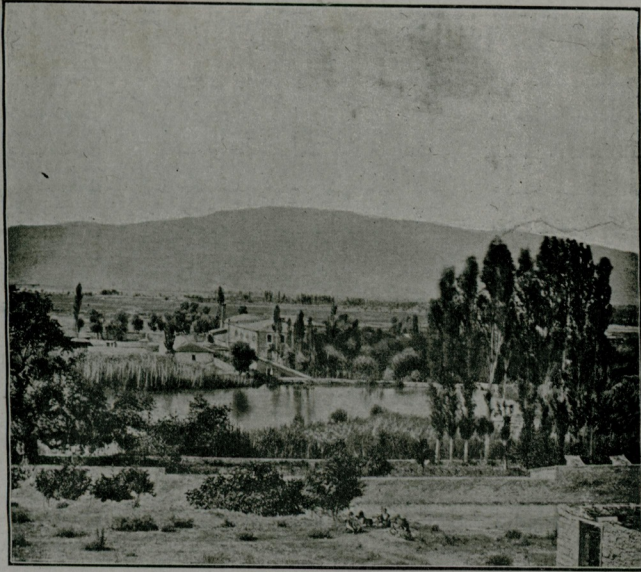
صفات کالیه نک بریسی وبلکه برنجیسی
ایسه علم اولدیغندن مقدمات سابقه ایل
آلکده محسوب و مرغوب لعینه اولدیغنی
اولویت ایله تحقیق ایدر . حتی لذات جسمانیه
جسمه و صفات کالیه ایسه روحه ائد اولوب
روحک جسمدن وجوه عیدیه ایله افضالی
ایسه براهین قاطعه ایله ثابت اولمغه صفات
کالیه نکده لذات جسمانیه دن اونسیده افضل
اولسی لازم کلیر .

ایشته بوکی دقایق حکیمیه ونکات
بدیهیه مبتدیرکه مسلمانلره بالجه وظائف
انسانیه و فضائل بشریه بی بر صورت اعجاز
کارانه ده تعامیم وتوصیه ایدن دیانت جلیله
اسلامیه آنلردن اهل علم اولانلری نیجه
مواعد جلیله و مکافات معنویه ایله تبشیر
وبوصورت ایله انسانلری هر شیدن زیاده
تحصیل علمه تشویق وترغیب ایتشدن .

بوتشویق وترغیب غرمه سیدرکه اسلاف
گرام بتون عمر لرینی بتون قوتلرینی تحصیل
علومه حصر وقصر ایله بر طرفندن علوم
شرعی و احکام دینییه بی حیرت افزا بر صورتده
ضبط وتحصیله بدل مقدرت ، دیگر طرفندن ده
علوم حکیمیه وفنون مادیه نک مکمل تحصیلندن
باشقه توسیعنه بیله صرف همت ایدرک هرایکی

بوکاده تحصیل مأکولات ومشروبات ایچون «
جوانی اعطا ایدرز .» مأکولات ومشروباتی
نیچون تحصیل اتمک آرزو سنده بولتیورسکنز
دیه اوچنچی بر سؤال دها درمیان ایدیلر ایسه
آکاده «تحصیل لذات وادامه حیات ایچون»
جوانی ویریرز . «تحصیل لذات وادامه حیات
نیچون طلب ایدیورسکنز» دیه دردنجی بر
سؤال دها ایراد اولتور ایسه بوکاده «آرتق
سنگ بو سؤالک ناچاچدر . زیرا تحصیل لذات
آرزوسی برشی ایله تعلیل ایدیله من . چونکه
هرشی دیگر برشی ایله تعلیل ایدیله چک
اولور ایسه یادور ویا نسلل لازم چککنندن
هر مطلوبک مطلقا بر مطلوب لذاتیه
ومرغوب لعینه منتهی اولسی واجبدنر .
ایشته بولذات جسمانیه دخی اوچله دندرنر .
طرزنده بر مقابله ده بولتورز .

بو تعالیلات عینا اسباب کالیده جاری
وکلک کنیدیسی ایسه هر درلو تعلیلادن
عاری اولمغه آلکده مطلوب لذاته ومحبوب
لعینه اولدیغنی هر حالده تعین ایدر . قلوب
ناسک انییا واولیایه منجذب اولسی وهرکسک
کندی نفسنده ارباب فضیله بر میل وجدانی
حسن ایلمسی هپ صفات کالیه نک مرغوب
لذاته اولمشندن نشأت ایلر .

از مېرده ديابا دكتر حاملری

— عجایب بوکا «مانع ترقی» نامی
ویریلیریمی؟

— آنلرجه پك كوزل ویریلیر. چونكه
بو حال مقتضای خلاف طبیعتدر. طبیعتده
هرشی مبذول اولدییی حالده بونلری منع
ایتمك شهرا ترقی به بیوك برسسد ممانعت
چكمش اولیور.

— بو دها غریب! ترقیات مادیه ایله
بو آرزولرك، بوتنیلرك نه مناسبتی وار! هم
بو نه قدر صاچه! لئسانلر باشی بوش
حیوانلر كي ایستدكاری برده كنز —
وهر آرزو ایستدكاری شیئی ایشارلر ایسه
هرکس بربرینك مالنه، عرضنه تسلط
ایتمیزی؟ بو حالده نظام عالم بوزیله رق جمعیت
بشریه هرج ومرج اولمازی؟ بو نلر برکرمه
صحائف توارینجه نظر ایدوب بوره تارفته نك
عالم انسانیتنه فصل مدھش یارملر آجدیغی
کورمیورلرمی؟ «ایقور» نام بر طبیعی ور
مادینك اقوام یونانیینی و (مزدك) نام بر
دھرینك ده قدیم ملت ایرانیه یی نه کبی فلاکتلره
دوچار ایلدیکارچی بیلیمیورلرمی؟ یونانیلر
فوحات اسکندریه سایه سنده «جهانگیر»
نام حلیبانی آلمشلر ایکن کندهلرندن
ظهور ایتش اولان «ایقور» نام شخص

لردن عبارت اولوب بونلرك بطلانی ایسه بیانات
سابقه مزله برر برر تظاهر ایتشدرد. لکن
حقسزلفك بودرجه سنه قارشى نه قدر سوز
سویانمش اولسه ینه آرز اوله جفتدن کچیلرده
خانۀ فقیرانه می تشریف بیسورمش اولان
برذات فضیلت سجات ایله بوینجه دائر یبزمده
جریان ایدن برمحاوره می بروجه آنی نقل
ودرج ایتمکی مناسب کوردرد:

صورت محاوره

— بعض بوالهوسان نظر نده اسلامیت
مانع ترقی ایتش ها! عجبا بونلرجه اسلامیت
انسانلری علوم وفنوندن منع ایستدیکی
ایچونمى؟

— خیر بونك ایچون دكل. چونكه
انسانلری علوم وفنونه تشویق ایدن بونجه
آیات قرآنیه و احادیث نبویه میداند ایکن
آنلر او مدعای باطلاریخی او بولده تعلیل
ایده مزلر.

— یا نه ایچون؟

— نه ایچون اوله جق، اسلامیت هوسات
حیوانیه یه میلدن انسانلری منع ایدوب
عفت واستقامت، عدالت وشجاعت کبی
اخلاق عالیه وافاضله یی توصیه ایلدیکی ایچون.

بعض جرائد بوماده یی آره، صیره هرکسه
قارشى برصورت ماهرانه ده کوسترمکده درلر.
دیانت جلیله اسلامیه، بزمه بشکدن
لجده قدر تحصیل علم ایتمکی وحکمتی
نرمده بولور ایسه لك آنی بلا تردد مللر کبی
اخذ وقبض ایلمکی امر وتوصیه وهر درلو
لوازم انسانیه واحتیاجات بشریه یی فوق
مایتصور ارانه وتعالیم ایتش اولدییی حالده
بورخاومتزك اسلامیه عطفی جائز اوله ماز.
بونلرك فکدرلرنجه اخلاق ملیه وعادات
قومیه یی هرج مرج ایدر لك آنلره بدل
اوروبا اخلاق وعاداتی عیناً قبول ایتملی
ایتمش! ادیبانده، حکیمانده زولالرك
هو غولرك ودها بیامم کیملرك اثرلرنه تمامیه
اقتفا ایلملی ایتش!

حاصلی اوروپاده هر نه رذالت وارایسه
جمله سنی — مدنیت نامنه اوله رق مملکتتمزه
بالادخال — اهالی به قبول ایستدیرلمی ایتش!
[اما صنایعی دكل ها! چونكه صنایع ایله
اوغراضمق اجرای سفاخته مانع اولدیفندن
آن یی نه اوروبا اهلدینه ترك ایتمك وایچابی
حالتده پاره ویرمرك آنلردن اشیا مبیاعه
ایلمك دهاخیرلی دكلی یا!!]
ظاهر برستانك خلاصۀ افكاری شوسوز.

طبیعتك اشهر ایلدیکي بومسلک سقیم سببیه اهالی به رخاوت، ضدیت، مباحث کبی شیر عارض اوله رق نهایت قدرت و مکتلیرینک کلباً محموله رومایلرک استیلا سنه دوچار اولدیلمیزی؟ کذلک ابرانیلر دنیسانک اک بیوک دولتلرندن معدود ایکن نوشروانک پدری «کقباد» زماننده ظهور اجتمشی و خاقی نقاید طبیعته تشویق ایلمش اولان «مزدرک» نام شخص دهرینک شو طریقت باطله سی سببیه اهالی به فوق العاده بر مسکلیک بر اوتباسط سزاق طساری اوله رق نهایت مملکتلرنی الدن چقارمیدیلریم؟ نه حاجت دها بوندن یکریمی بش سنه اول فرانسه دولتی یالکیز باشنه دنیانی دترتمک درجه سنده بر قوت خارقه و بر شوک فوق العاده مالک ایکن فرانسه حکمای طبیعه سنک فرانسر عنصرینه برلشدرمش اولدینی شو فکر سقیم و مسلک غیر مستقیم سببیه اوملت معظله هر وقته دهشتلی بر طور غوثاقی عارض اولوب نهایت آلمانلره مغلوب اولمیدیلریم؟

— اوت بونلرک هپسی طوغری، جله سی شهیدن بریدر. مع هذا آنلر بو حقایق بیلیمور و کورمیسور دکلردر. احتمالک آنلر بونی سندن، بسندن دها انی بیلور و دها انی کوربیلور. شو قدرک بونلر هوسات تفصیللرینه زیاده سیله مغلوب اولدقلری ایچون حقایق مذکورینی باشقه فکر، باشقه نظر ایله مطالعه ایدرک و هر برینی بر درلو تاویل ایلدرک ینسه کندی مدعا و مقصدلرینک طوغری اولدیفنه حکم ایدیلور.

— ادبیاتده زولالرک هوغولرک حکمیاتده وواترلرک فالانلرک مسلککیرینه کیتیمده وعادات غریبیه اهالیمزه قبول ایتدیرمکده نه فائده تصور ایدیلورلرک آنلری بزه توصیه ایلورلر.

— واقعا بونده بزم ایچون بر فائده تصور ایتمورلرک ایتسه کندیلمیزی ایچون بر چوق فوائد تصور ایدیلورلر.

— پک انی اما تمنااتنده ملکه زک ثروتنه، قوتنه، اهالیزک سلامتته، رفاهیتنه عائد نه وار؟

— نه اوله جوق! هیچ! اوراسنی دوشونمک آنلرک وظیفه سیمی؟ آنلر ایچون انجیق کندی آرزولری حیث حصوله گلی لازمدر.

— بو حالحه غریک کرک ادبیاتندن، کرک حکمیاتندن هیچ بر شی اخذ و اقتباس ایتمه چکی بز؟

— حکمتی زده بولور ایتسه آنی کندی مالیز کی اخذ ایتمک و علم جینده بیله اولسه کیدوب آنی تحصیل ایتمک دیناً مأمور اولدیفمز ایچون غریبه اولسون شرقده اولسون بزم نافع اولان بر شیئی پک کوزل اخذ و اقتباس ایدمکچیز. بوکا کیمسه مک هیچ بریده چکی بو قدر. فقط ماییت و قومیتیز متافی و مضر اولان شیریلر ده قطعاً رد ایلیمکچیز.

فاتح درساملرندن

موسی ظلم

مصاحبه

اعضای حاوی اولیان آثار و مقالات سر محمد مرزیه عالدرد.

فیض قلم

بو آنه قدر بوزلرجه، بیکلرجه مزیت پروران طرفدن بی نهایت توصیفانه مظهر اولان قلم، انسان ایچون نه مقدس بر واسطه اعتلادر. او اوصاف جلیله و عال العاله، او قوه ممتازه و کاله واقف اولان علوی نژادان شهید سزدرک، شان و ناموس قلمی بلکه ده حیاتندن زیاده حسن محافظه به چالیشیلر. بونی کندیلرنجه عادتاً فریضه حکمنده بیلورلر.

قلم، صاحب ذی اعتبار و اقتدارینه هم پک بیوک بر شان و شرف قازاندر؛ هم ده بحق ایراث شین ایدمبایلر. بودقیقه لری جدأ تأمله شایاندر. جرم و نقاتی، حتی ک عاجز بر غفلو قلم بیله قدرتنه رام و منقاد ایدمبیله چکی بر مرتبه کترینده بولنان قلم، بعضاً بردست نریان شکستی، عاجز، زبون بر حالحه بر اقیار.

بر صاحب دانش و امان، انسانیتک عهده سنه تحمیل ایلدیکي وظایفی طبیعی آرز

چوق بایلر؛ ینه طبعیدرک. او وظایفک آرز چوق ملاحظه ایله ایفاسنه ساعی بولنور. زیرا وظایف انسانی به بیلمک، او وظایف لری ملاحظه ایله ایفایه ساعی بولنق ده لازمه انسانیت اولدیفنی تقدیر ایدر. بو وظایفه برده خدمت قلمیه انضمام ایدمک، هنر و عتیه مقتدر اولمبیله چکی بولده قلماً دخی عرض خدمات هوس و اشتیاقیه غلبه ایدمبیله چکی اولورسه بوندکی مشکاتی، اهمیتی، قدسیتی هر حالحه دها زیاده تأمله شایان کورر. حائر اولدیفنی معلومات و امانعه نظرأ البته مقصدی بر صورتله ایفای حسن خدمتدر. البته خدمتندن همجنسینک بر صورتله مستفید اولینی ایستیر. البته اخص املی چالیشنه چالیشه او صورتله ده احراز حسن صیت و انقای نیکنامدر.

بوله دوشون. بولمه حکامه ایدن. بولمه چالیشان فضیلت پروران ارباب قلم. هر مات تمدنه نژنده، بیجیل و مو قدرر. آنلره مرئی افکار، مرکز، اخلاق و وجدان عنوان جایی شایسته کوریلور. چونکه او عالی همت انسانلر، استعداد خداداد و ثمره اجتهاد املق اوزره حائر اولدقلری اقتدار و کالاتی هانکی بولده صرف ایتمکله حسن صیته نائل اولمبیله چکلرینه یقین حاصل ایتمیشلردر. چونکه آنلر خدمت قلمیه مک تأمین ایدمک شایان حقیقی و شرف سرمدی الی الابد نزلدن مصون بوللرده آریوب بولمشلردر. چونکه آنلره امر اقدس دیانت مشعلکش هدی اوملش، اخلاق و آداب ملیه عزم و ترقیات خصوصنده بدرقه نجات و سلامت طایعیشلردر. زمانزه قدر هر دورک یشدیردیک ارباب قلمک مسلک صرفاتی، صورت کدزان حیاتی ندقیق ایدمبیله چکی اولورسه بر حقیقی تنور ایدمک چکی چوق شواهد و امثله تصادف ایدمبیله بایلر.

متأخرین عصر فامزندن بر شاعر ستوده شم:

«ارباب قلم معرفت آموز امدرد

آداب اتم حاصل فیض قلمدر»